

Messierjev maraton na Trnovem 2022

Letos je bil na Trnovem v noči iz 5. na 6. marec po dveh zaporednih odpovedih zaradi epidemije zopet Messierjev maraton. Bil je nepozaben kar se tiče vremena, kajti tekmovalci, sodniki in ostali navdušenci nad astronomijo so morali dokazati maratonsko vzdržljivost.

Že pred zoro smo lahko izkusili pristno Trnovsko burjo orkanskih razsežnosti, ki je takoj pokazala svoj mrzel in neprijeten značaj. Po prijavah in postavitvah teleskopov se je začel uradni del maratona.

Letos je bilo kar nekaj novosti. Prvič se je bilo možno na tekmovanje prijaviti kot (šolska) skupina. Ta kategorija ni imela omejitve enega tekmovalca poleg teleskopa. To možnost je izkoristila le gimnazija Nova Gorica, kljub temu, da sta na prizorišče prišli tudi skupini iz Želimelj in skupina iz Ajdovščine, oboji s teleskopom in ostalo opremo. Druga novost Messierjevega maratona pa je bunda za zmagovalca, ki mu je zaupana v hrambo do naslednjega maratona. Vsako leto se bo na bundo izvezlo ime zmagovalca. Na ta način bomo po logiki Stanleyjevega pokala imeli "Guštinovo bundo Messierjevega maratona".

Opazovališče.

Po otvoritvi smo začeli z maratonskim vzdržljivostnim kljubovanjem vremenskim

pogojem. Na začetku je bila burja. No, če ima lahko burja svoje večje predhodnike je bila tole kar mati burja. Sama sem se lahko popolnoma naslonila na veter in kljub temu obstala na nogah (dokler sunek ni *rahlo* popustil). Sodniki smo imeli veliko težavo, saj se je dogajalo, da so se tekmovalni papirji iztrgali ne samo iz rok pač pa tudi iz ščipalk na pisalnih podlagah. (kljub temu, da so bili obteženi s priročnikom in telefonom). Pomoč iz še tako dobrega sodniškega priročnika je bila skoraj brezupna, saj praktično ni bilo mogoče listati po ničemer iz papirja. Slava mobilnim aplikacijam :). Kot vedno je prvi del noči za sodnike v znamenju gneče in hkratnih prijav tekmovalcev, tokrat je bil poleg tega tudi pravi izziv zapisati karkoli na list, ki ni bil na vrhu. Kot veste je vsakemu tekmovalcu namenjen svoj tekmovalni list in vsi listi so v rokah sodnika. Kmalu po začetku tekmovanja je podrobnejši pogled po opazovališču spominjal na hibridno druženje astronomije z geologijo, saj so imeli vsi tekmovalci poleg teleskopa "razstavo okoliških kamnov čim večjih velikosti" na svojih zvezdnih atlasih in zapiskih.

Tisti, ki smo zdržali do jutra.

Na veliko veselje vseh prisotnih se je burja sredi noči skoraj umirila, vendar je imelo vreme namen še enkrat opozoriti nase. Proti jutru smo za vzdržljivostni test prejeli še sneg z burjo, ki sicer ni bila povsem nedolžna, vendar

V A B I L O

Vabimo vas na redni mesečni sestanek Astronomskega društva Javornik, ki bo v torek 19.04.2022 ob 18^h. Sestanek bo potekal na daljavo prek povezave <https://private.vid.arnes.si/ykak-zn4p-prij>.

Tema predavanja še ni znana. Predavatelja, naslov in vsebino bomo objavili na domači strani društva (<http://www.adj.si/>).

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

na srečo ni imela primerjave z njeno razhudenno sestro, ki smo jo doživeli zvečer. Tekmovalci so kljub vsemu bolj ali manj uspešno manevrirali svoje teleskope med krpicami oblakov, zato tekmovanja nismo zaključili predčasno, se je pa delna oblačnost poznala na številu najdenih objektov pri najboljših tekmovalcih. Zaradi oblaka, ki je vztrajno prekrival strelca, letos nihče ni dosegel stotice.

Seveda se spodobi napisati tudi rezultate:

1. Igor Žibera	99	12. Tian Strmšek	80
2. Vid Kavčič	99	13. Aleš Rus	79
3. Peter Andolšek	97	14. Urh Cotman	75
4. David Grgič	96	15. Leo Pintar	57
5. Alexander Gaydukov	96	16. Matic Terglav	50
6. Gorazd Bizjan	95	17. Simon Bukovšek	40
7. Domen Lisjak	94	18. Žan Arsov	37
8. Miha Brvar	91	19. Nika Videnšek	29
9. Tevž Levstik	85	20. Žiga Vočajnik	6
10. Marija Judež	83	21. Jaka Jenko	3
11. Kristof Skok	80		
Skupina gimnazije Nova Gorica			21

Na koncu bi čestitala tako tekmovalcem kot tudi vsem, ki niso pobegnili takoj, posebno tistim, ki s(m)o kljub vremenskim razmeram zdržali do konca.

Nika Košir

Efemeride april 2022

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.04.	06:42	19:30	07:05	19:48	CEST
05.04.	06:35	19:36	08:31	--	CEST
10.04.	06:25	19:42	12:24	03:52	CEST
15.04.	06:16	19:49	18:19	05:57	CEST
20.04.	06:07	19:55	--	08:15	CEST
25.04.	05:59	20:02	04:07	13:58	CEST
30.04.	05:51	20:09	05:48	19:52	CEST

Planeti:

- ★ **Merkur** je viden v drugi polovici aprila. Sredi meseca zahaja okoli devetih, konec meseca, ko se iz ozvezdja Ovna preseli v ozvezdje Bika, pa okoli desetih zvečer.
- ★ **Venera** je aprila Danica in vzhaja nekaj pred peto. Najprej se iz ozvezdja Kozoroga preseli v ozvezdje Vodnarja, konec meseca, ko se sreča z Jupitrom, pa v ozvezdje Rib.
- ★ **Mars** v začetku meseca v družbi Venere in Saturna vzhaja okoli petih, konec meseca pa je na nebu že okoli štirih. Sredi aprila se iz ozvezdja Kozoroga pomakne v ozvezdje Vodnarja.
- ★ **Jupiter** ves mesec vzhaja približno uro pred Soncem. Sredi meseca se iz ozvezdja Vodnarja preseli v ozvezdje Rib.
- ★ **Saturn** v začetku meseca vzhaja okoli petih, konec meseca pa ob pol štirih. Nahaja se v ozvezdju Kozoroga.
- ★ **Uran** v ozvezdju Ovna opazujemo v prvi tretjini meseca na večernem nebu, ko zahaja okoli desetih, nato pa ni več viden.

V noči z 21. na 22. april nastopi meteorski roj Liridov s približno 20 utrinki na uro.

Urška Pajer

Napišite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali člani društva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EX